C/2025/3176

2025.6.3.

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2025. május 2.)

a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendeletnek a nettó stabil forrásellátottsági ráta alapján az értékpapír-finanszírozási ügyletekre alkalmazandó követelmények tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról

(CON/2025/9)

(C/2025/3176)

Bevezetés és jogalap

2025. április 4-én és 22-én az Európai Központi Bank (EKB) az Európai Unió Tanácsától és az Európai Parlamenttől azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendeletnek a nettó stabil forrásellátottsági ráta alapján az értékpapír-finanszírozási ügyletekre alkalmazandó követelmények tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról ([1]) (a továbbiakban: javasolt rendelet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a javasolt rendelet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik 1. a Központi Bankok Európai Rendszerének a Szerződés 127. cikke (2) bekezdésének első franciabekezdése szerinti, az uniós monetáris politika meghatározására és végrehajtására vonatkozó feladatát, valamint a Szerződés 127. cikkének (5) bekezdése szerinti azon feladatát, hogy támogassa a hatáskörrel rendelkező hatóságokat a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikáik zavartalan megvalósításában; és 2. az EKB-nak a Szerződés 127. cikkének (6) bekezdése szerinti, a hitelintézetek prudenciális felügyeletével kapcsolatos feladatát.

Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Észrevételek

1.1. Az EKB üdvözli az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) (a továbbiakban: a tőkekövetelményekről szóló rendelet, CRR) célzott módosítására irányuló szándékot a pénzügyi ügyfelekkel kötött, hat hónapnál rövidebb hátralévő futamidejű értékpapír-finanszírozási ügyleteknek a nettó stabil forrásellátottsági ráta (NSFR) szempontjából való prudenciális kezelése tekintetében.

1.2. A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által elfogadott NSFR-standard (a továbbiakban: az NSFR-re vonatkozó bázeli standard) előírja a bankok számára, hogy eszközeik összetétele és mérlegen kívüli tevékenységeik tekintetében stabil forrásellátottsági profilt tartsanak fenn ([3]). Az NSFR a rendelkezésre álló stabil forrásellátottság (ASF) összege az előírt stabil forrásellátottsági szinthez (RSF) viszonyítva. Az ASF összegének kiszámításához ASF-tényezőket rendelnek hozzá a bank finanszírozási forrásaihoz azok relatív stabilitása alapján, például a hátralévő futamidőtől és a különböző típusú finanszírozóknak a finanszírozás visszavonására irányuló hajlandóságától függően. Hasonlóképpen, az RSF összegének kiszámításához RSF-tényezőket rendelnek hozzá az eszközökhöz és a mérlegen kívüli tételekhez azok hátralevő futamideje és likviditási jellemzői alapján. A fedezett hitelügyletekkel összefüggésben az RSF-tényezők az ezen ügyletek alapjául szolgáló fedezetek likviditási jellemzőitől függően is eltérőek.

1.3. Az EKB értelmezése szerint a javasolt rendelet célja az, hogy állandóvá tegye a pénzügyi ügyfelekkel kötött, rövid lejáratú értékpapír-finanszírozási ügyletek és fedezetlen ügyletek azon jelenlegi, átmeneti prudenciális kezelését, amelyet az átmeneti időszak lejárta után jogszabály-módosítás hiányában hozzáigazítanának az NSFR-re vonatkozó bázeli standardban meghatározott kezeléshez.

([1]) COM(2025) 146 final.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

([3]) Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság „Basel III: the net stable funding ratio”, 2014. október; elérhető a Nemzetközi Fizetések Bankja (BIS) honlapján: www.bis.org.

1.4. Az 1. szintű eszközökkel – többek között uniós államkötvényekkel – fedezett rövid lejáratú értékpapír-finanszírozási ügyletek tekintetében az EKB figyelembe veszi a javasolt rendelet célzott módosításának az értékpapír-finanszírozási ügyletek piacának működésére és a pénzügyi stabilitásra gyakorolt hatását ([4]).

1.5. Egyrészt a pénzügyi ügyfelekkel kötött rövid lejáratú ügyletekre alkalmazott, alacsonyabb RSF-tényezőket tartalmazó átmeneti megállapodás lejárta kedvezőtlen hatással lehet a likviditás elosztására és az államkötvények értékpapír-finanszírozási ügyletek piacain keresztül történő felszívására. Konkrétabban, a szabályozási költségek növekedése átárazódáshoz és az értékpapír-finanszírozási ügyletek ezen piaci szegmense mélységének csökkenéséhez vezethet. Ilyen súrlódások megjelenhetnek olyan időszakban, amikor az eurorendszer monetáris politika végrehajtására vonatkozó működési keretének bejelentett változtatásai nagyobb mértékben támaszkodnak az értékpapír-finanszírozási ügyletek piacára a likviditás-újraelosztás terén ([5]). Ezen túlmenően az értékpapír-finanszírozási ügyletek piacán a tevékenység esetleges csökkenése végső soron átterjedhet az államkötvénypiacokra, mivel a két piac szorosan kapcsolódik egymáshoz. Mindezek alapján az NSFR nemzeti végrehajtása keretében számos ország, például az Egyesült Államok és az Egyesült Királyság (lásd az 1.8. bekezdés végén található táblázatot) nem ír elő stabil forrásellátottságot ezen 1. szintű eszközökkel fedezett ügyletek esetében.

1.6. Másrészt az NSFR-re vonatkozó bázeli standard kalibrálása mögött meghúzódó prudenciális és pénzügyi stabilitási megfontolások továbbra is érvényesek ([6]). Valójában előfordulhat, hogy az átmeneti RSF-tényezők nem fedezik megfelelően a pénzügyi ügyfelekkel kötött rövid lejáratú ügyletekből eredő finanszírozási kockázatokat. Közelebbről, a pénzügyi ügyfelekkel kötött rövid lejáratú ügyletek – ideértve az 1. szintű eszközökkel fedezett értékpapír-finanszírozási ügyleteket – stabil finanszírozásának előírása jobban figyelembe veheti a potenciális franchise-kockázatot, ami arra ösztönözheti a bankokat, hogy folytassák rövid távú hitelezésük egy részének görgetését. Emellett a pozitív RSF-tényező csökkentheti a rövid lejáratú értékpapír-finanszírozási ügyletek kategóriáján belüli hitelezés és finanszírozás közötti lejárati eltérések kockázatát, valamint likviditási sokkok idején az intézmények közötti továbbgyűrűzési kockázatokat.

1.7. Mindent egybevetve, tekintettel a piac működésével kapcsolatos aggodalmakra és a monetáris politika végrehajtására gyakorolt kapcsolódó hatásokra, az EKB támogatja azt, hogy felülvizsgálatának előírása mellett ideiglenes intézkedésként – például öt évvel – meghosszabbítsa az 1. szintű eszközökkel fedezett rövid lejáratú értékpapír-finanszírozási ügyletek jelenlegi kezelését. Még túl korai azt a következtetést levonni, hogy a piac működésével kapcsolatos aggodalmak tartósan meghaladják a pénzügyi stabilitással és a felügyelettel kapcsolatos előnyöket. Az EKB ezért a meghosszabbítás időbeli korlátozását javasolja, hangsúlyozva az Unió nemzetközi standardok iránti elkötelezettségét is. Ezt követően a kérdést ismét felül lehetne vizsgálni, figyelembe véve az értékpapír-finanszírozási ügyletek piacainak az eurorendszer működési keretrendszerének véglegesítését követő működését, valamint a prudenciális és pénzügyi stabilitási megfontolásokat.

1.8. Az egyéb eszközökkel fedezett rövid lejáratú értékpapír-finanszírozási ügyletek és a fedezetlen ügyletek esetében, az ilyen ügyletek a fent említett ügyletekhez képest magasabb finanszírozási kockázatokkal járnak, amit az NSFR keretében megfelelően figyelembe kell venni. Az értékpapír-finanszírozási ügyletek tekintetében a nem 1. szintű eszközök jellemzői eltérőek, és míg némelyikük nagyon likvid, néhányuk nem feltétlenül kellően likvid ahhoz, hogy indokolja a jelenlegi 5 %-os RSF-tényezőt. Az egyéb eszközökkel fedezett értékpapír-finanszírozási ügyletekre vonatkozó 5 %-os RSF-tényező más országokhoz képest alacsony (lásd az alábbi táblázatot, megjegyezve, hogy az NSFR-re vonatkozó bázeli standardot alkalmazó, a táblázatban nem szereplő országok többsége az NSFR-re vonatkozó bázeli standard megfelelő kalibrálását alkalmazza ([7])). Hasonlóképpen, a fedezetlen ügyletek tekintetében a jelenlegi 10 %-os RSF-tényező nem éri el a legtöbb kulcsfontosságú ország által alkalmazott 15 %-os tényezőt. A potenciális finanszírozási kockázatok és a más országokban alkalmazott kezelés indokolatlanná teszi az NSFR-re vonatkozó bázeli standardtól való ilyen tervezett állandó eltéréseket. Mindezek alapján, ha ezen ügyletek jelenlegi kezelése meghosszabbodik, ez is csak átmeneti jellegű lehet.

([4]) Lásd az Európai Bizottságnak az értékpapír-finanszírozási ügyletek nettó stabil forrásellátottsági ráta alapján történő prudenciális kezelésének célzott módosításáról szóló véleményezési felhívására az EKB által megfogalmazott szolgálati munkadokumentumot (2025. március 7.); elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

([5]) Lásd a Kormányzótanács „Changes to the operational framework for implementing monetary policy” című állásfoglalását (2024. március 13.), valamint az EKB „Repo markets: Understanding the effects of a declining Eurosystem market footprint” című blogbejegyzését (2024. július 23.); mindkettő elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

([6]) Lásd az Európai Bankhatóság (EBH) „Report on specific aspects of the NSFR framework under Article 510(4), (6) and (9) of Regulation (EU) No 575/2013” című jelentését (2024. január); elérhető az EBH honlapján: www.eba.europa.eu. A jelentést a CRR 510. cikkének (6) bekezdésében az EBH-nak adott megbízatás keretében tették közzé.

([7]) Az NSFR végrehajtásának részletes országszintű értékeléséhez lásd: Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság „RCAP Jurisdictional assessments: regulatory implementation consistency” (legutóbb frissítve 2025. április 2-án); elérhető a Nemzetközi Fizetések Bankja honlapján: www.bis.org.

A pénzügyi szerződő felekkel kötött rövid távú ügyletek tekintetében a kulcsfontosságú országokban alkalmazott RSF-tényezők

Az ügylet típusa	**EU**	**CA** ([1])	**CH** ([2])	**JP** ([3])	**UK** ([4])	**US** ([5])	**Bázel**
1. szintű eszközökkel fedezett értékpapír-finanszírozási ügyletek	0 %	5 %	10 %	0 %	0 %	0 %	10 %
Nem 1. szintű eszközökkel fedezett értékpapír-finanszírozási ügyletek	5 %	10 %	10 % ([6])	15 %	5 %	15 %	15 %
Fedezetlen hitelek	10 %	15 %	15 % ([7])	15 %	10 %	15 %	15 %

([1]) **Kanada**: lásd Office of the Superintendent of Financial Institution, „Liquidity Adequacy Requirements (LAR) (2025.) Chapter 3 – Net Stable Funding Ratio"; elérhető a Government of Canada's Office of the Superintendent of Financial Institutions honlapján? www.osfi-bsif.gc.ca.

([2]) **Svájc**: lásd Swiss Federal Council, „Ordinance on the Liquidity of Banks and Securities Firms of 30 November 2012" (Liquidity Ordinance, LiqO; RS 952.06); elérhető a Swiss Federal Council's honlapján: www.fedlex.admin.ch.

([3]) **Japán**: lásd Nemzetközi Fizetések Bankja, „Regulatory Consistency Assessment Programme (RCAP): Assessment of Basel Committee's Net Stable Funding Ratio standard – Japan"; elérhető a BIS honlapján: www.bis.org.

([4]) **Egyesült Királyság**: lásd a Bank of England „Prudential Regulation Authority Rulebook – Liquidity (CRR)"; elérhető: www.prarulebook.co.uk.

([5]) **Egyesült Államok**: lásd Controller of the Currency, Federal Reserve System and Federal Deposit Insurance Corporation, „Net Stable Funding Ratio: Liquidity Risk Measurement Standards and Disclosure Requirements, 86 Fed. Reg. 9120" (2021. február 11.); elérhető a Federal Register honlapján: www.federalregister.gov.

([6]) 10 %-os RSF-tényező vonatkozik a 2a. szintű eszközökkel fedezett értékpapír-finanszírozási ügyletekre.

([7]) 15 %-os RSF-tényező vonatkozik az 1. és 2a. szintű eszközöktől eltérő fedezettel fedezett értékpapír-finanszírozási ügyletekre, valamint a fedezetlen ügyletekre.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet módosítására tesz javaslatot, külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EUR-Lexen.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2025. május 2-án.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE